

SLOVENSKI NAROD.

Izbaje: vsak dan zvečer, tiskane nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem za dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vplačilne naročnine se ne osira. — Za oglasila se plačuje od petorastopne peti-vrste po 12 h, če se oglasilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovodno pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Slov. ljudska stranka.

III.

Ustanovitev enotne vseslovenske stranke se zdi dr. Kreku potrebna in tudi mogoča.

Potrebna je taka stranka po mnenju dr. Kreka sategadelj, ker ima slovenstvo samo toliko veljave, kolikor mu je more priboriti slovensko ljudstvo, češ, naši ideali, državno-pravni in ožjepolitiški, se dajo priboriti edino le z močmi slovenskega ljudstva. O zgoraj, pravi dr. Krek, je tema, luč rešitve nam sveti edino le v ljudstvu, jasno je, da se mora ljudstvo zavedati te svoje naloge, zato je treba enotne politične organizacije.

To se prav lahko čita in utegne kakemu plitvemu rad kalčku tudi imponirati, drugo vprašanje pa je, kaj je pravzaprav dr. Krek mislil s tem povedati. Jasno se ni izrazil. Resnica je, da od zgoraj nimamo ničesar pričakovati, ker zgoraj smatrajo Slovenci zgolj in edino kot davke plačujoča bitja v miru in kot rakanofuturisti v vojni. Resnica je tudi, da ima slovenstvo prav toliko veljave, kolikor si je samo pribori s tem, da se gospodarsko osamosvoji, da se kulturno povzdigne, da se politično utrdi in s tem, kar izšli od države.

Ali valis temu ni popolnoma jasno, kaj hoče dr. Krek reči s besedami: Luč rešitve nam sveti edino le v ljudstvu.

Ako hoče s tem reči, da more slovenstvo uresničiti svoje ideale samo, če se vsi sloji naroda zavedajo svoje naloge in če stori vsak član svoje dolžnost, kar bi bilo potom skupne politične organizacije olajšano, potem ni temu kaj ugovarjati. Teoretično je to popolnoma pravilno. Narod, to je ta skupnost vsi slojev in čim bolj so vsi narodovi sloji preinjenjeni narodne ideje, toliko bolj se more celota približati svojim idealom.

Mogoče in verjetno pa je, da je dr. Krek pri tem imel nekaj drugega v mislih. Na drugem mestu svojega članka pravi namreč, da je ustanovitev slovenske ljudske stranke mogoča samo na demokratičnem temelju, samo če se ljudstvu priznava sposobnost za politično samostojnost. Iz tega sklepamo po vsi pravici, da odklanja dr. Krek tako ljudsko stranko, ki ne stoji na stališču splošne in enake volilne pravice — vsaj mi si drugače njegovih izvajanj ne moremo tolmčiti.

Naši klerikalci straše nekaj časa prav radi z demokratizmom, dasi vidi vsak otrok, da so demokratije le na papirju, v življenju pa najhujši teokratije, kakršni so živeli samo v srednjem veku. Ko bi bili res demokratije, bi demokratične principe morali pač najprej tam uveljaviti, kjer imajo v to potrebno moč in oblast, v svojem naravnem delokrogu, v cerkvi. A prav v cerkvi se vidi, kako strastni sovražniki demokratizma so duhovniki, dasi ima narod na razmerah v cerkvi ravno tako velik interes, kakor na razmerah v državi. V tem oziru bi se dalo marsikaj povedati, a ker ne spada k stvari, si to prihranimo za drugi pol.

Načelno stoji torej dr. Krek na demokratičnem stališču. Tudi mi smo demokratje, to je sploh vsak zaveden Slovenec in tudi nič drugega ne more biti. Ali če je kdo demokrat, zato je v gotovih časih vendar lahko nasprotnik splošne in enake volilne pravice.

Pustimo na stran vse strankarske ozire, ki pridejo pri tem vprašanju v poštev, in ozirom se zgolj le na to, kako korist bi imelo celokupno slovenstvo, če bi se uvedla splošna in enaka volilna pravica.

O tem ni nobenega dvoma, da bi v tem slučaju prišel srednji stan več ali manj ob veljavo v političnem življenju in da bi to veljavo dobili širši sloji. Ali bi to slovenstvo po

vzdignilo, ojačilo in približalo svojim političnim in državnopravnim idealom?

Naše trdno prepričanje je, da ne. Ko bi bila natura slovenske mase taka, da bi se ji moglo izročiti skrb za slovenstvo, mi bi bili prvi, ki bi se zavzeli za splošno in enako volilno pravico. Vsi smo izšli iz kmet-skih ali iz malomeščanskih hiš, poznamo torej svoj narod skozi in skozi in zato lahko vsak spozna, če imamo prav ali ne.

Slovenska masa ni tako skoz in skoz preinjenjena narodnega duha in nima tistih kreposti, ki bi bile jamstvo, da bo dobro in koristno porabila oblast in moč, ki bi jo dobila s plošno in enako volilno pravico.

Masa našega naroda je po jeziku in po drugih svojstvih pač slovenska, ali manjka ji tiste kreposti zavednosti, ki jo imajo drugi narodi. Poglejmo n. pr. Italijane. V Trstu in na Kor-siki, v Tridentu in na Savojskem, povsod so ti Italijani duševno eno z Italijo in vse njih mišljenje in delovanje meri na to, da to duševno edinstvo politično realizirajo. To je narodna zavednost, ki je dosegla vrhunec razvoja. Zdej pa pogledajmo nemškega Švicarja. Teselec bi rajši da nes kot jutri vidi, da pridruži njeg-ov kanton Italiji, nemški Švicar pa bi dal najraje vsakega obglaviti, kdor bi govoril o združenju nemških kantonov z Nemčijo. Še kulturno edinstvo z Nemci iz Nemčije bi Švicar rad utajil, in če bi mogel kdo dokazati, da je »schweizer deutsch« popolnoma samosvoj, nemščini čisto nič soroden jezik, bi mu nemški Švicarji vrh Jungfrave postavili tak spomenik, kakor ga ima boginja svobode v Novem Yorku.

Narodne kreposti, med katerimi je zavednost prva in najvažnejša v nacionalnem oziru, se ne dajo umetno vcepiti ali vzgojiti, marveč morajo biti prirojene. Tudi majhen narod, če je take nature, da se more v njem razviti krepka narodna zavednost, doseže lahko velike uspehe, med

tem ko tudi velik narod, če ni take nature, lahko propade. Preteklost nam daje zato dovolj zgledov. Dobimo jih pa tudi v sedanjosti. Poglejmo Rumunsko, krog in krog je obdana od Slovanov, mnogo stoletij je bil narod v rokah slovanske duhovščine — Rumuni so pravoslavni in do sredi minolega veka je bila liturgija tudi v rumunskih cerkvah slovanska in duhovniki večinoma Slovani — a moč in žilavost tega naroda je bila toliko, da je preplaval vse slovanske naselbine, da se je močno razširil po Balkanu, po južni Rusiji in po Sedmograški in Ogrski in zavednost Rumuncev je tako velika, da se jih Madjari po vsi pravici boje.

In pogledajmo Madjare. Kaj je ta narod vse pretrpel in vendar je s svojo čudovito žilavostjo in obudo-vanja vredno zavednostjo ustvaril veliko državo in potlačil pod svoj podplat Slovake in Srbe, Hrvatine in Nemce. Srbi imajo svojo cerkveno in šolsko avtonomijo, svojo narodno duhovščino in so gospodarsko jako trdni, med tem, ko so Madjari versko razdeljeni in vendar gineva srbski narod na Ogrskem prav tako, kakor ginevajo Nemci, Rusi in Slovaki.

Tu imamo uprav klasičen zgled, da je v takih bojih odločilna natura dotičnih narodov. Madjari in Rumuni imajo žilavo naravo in naravne pogoje, da se v njih razvijejo narodne kreposti, zato napredujejo, Srbi, Slovaki, Rusi in Nemci na Ogrskem pa nimajo take nature in zato ginevajo.

Naj se nam nikar ne ugovarja, da Madjari delajo s silo. Z isto silo, kakor proti Srbom, delajo Madjari proti Rumunom pa vendar ne morejo ničesar opraviti. In Nemci na Poznanjskem delajo proti Poljakom še veliko krutejše, kakor Madjari proti Srbom, a Poljaki vendarle krepko napredujejo.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Osvojitev fora Kikvanšan.

Iz Tokija se uradno poroča, da so Japonci 18. t. m. ob 11. uri 50 minut ponoči osvojili severni for vzhodnih kikvanšanskih utrd. Napadaleci so položili 40 črevljev pod obzidje imenovanega fora sedem min, v katerih se je nahajalo več kakor ena tona dinamita. Ob četrt na 3. uro popoldne so Japonci te mine uigali in skero na to so prostovoljci naskočili ruske pozicije. Šestdeset napadalec je pokopalo padajočo obzidje. Med tem so dobili Rusi pomoč in vnel se je ljut boj moči proti moči, ki je trajal skoro do polnoči. Ob tem času so se Rusi, ki so še ostali živi, umaknili v mesto. Japonci so uplenili pet topov in tri puške na stroj.

Ruse je ta napad popolnoma presenetil, ker Japonci niso tega fora še preje prav nič obstreljevali s težkimi topovi. To je prva točka notranjih utrd, ki so jo dobili Japonci v svoje roke.

Takoj ko so for zavzeli, so ga jeli tudi znova utrjevati, da bi se mogli uspešno ubraniti ruskih protinapadov. Predno so se Rusi umaknili, so v forovi bližini še razstrelili štiri mine v zrak. Rusi so izgubili kakih 40 do 50 mož. Japonske izgube se še niso mogle dognati, vendar pa, kakor se kaže, niso velike. Japonci spravljajo sedaj težke topove v osvojeni for.

Na zapadnem krilu so takisto zavzeli utrjen grič, ki je oddaljen 1000 metrov od fora Tajanken. Ruski odpor je bil baje pri ti priliki izredno slab.

Ruski napadi na oklopnico „Sebastopol“.

Iz Tokija se poroča: V noči 15. in 16. t. m. so japonske torpedne flotilje, ki so imele nalogo uničiti oklopnico »Sebastopol«, opetovano napadle to ladjo. Poveljnik flotilje Jeto se je s svojim ladjevjem »Sebastopol« v snežnem metanju približal na 300 m

LISTEK.

Zapihal je jug.

(Pesmi Vekoslava Spindlerja. V samozaložbi. Praga 1904.)

Vinorodne Slovenske gorice in ravno Mursko polje, to je košček slovenske zemlje, ki se razločuje od ostalih slovenskih pokrajin ne samo po svojem prebivalstvu, marveč tudi po svojih zemljepisnih posebnostih.

Rod, ki biva tod, je potomec starih panonskih Slovencev, kar izpričuje živo narodova govorica, ki se bistveno razločuje od vseh ostalih slovenskih narečij.

In tudi pokrajina, ki jo mejita lena Mura in kalna Drava, se zdi drugačnna, kakor ostale zemlje slovenske.

Grič za gričem se vrati, med njimi se razprostirajo dolinice, po katerih leno teko motni potoki, v ozadju pa se razgrinja ravno Mur-sko polje, ki tam v nedogledu prehaja v prostrano ogrsko ravan.

Na teh gričih pa rase in zori trta, ki rodi zlato vinsko kapljico, kakor je nima morda plemenitejše vsa slovenska zemlja, — rujno vince

ljutom-rsko, čigar slava sega daleko preko mej domovine slovenske.

Zlata vinska kaplja, pravijo, s čudovito, neodoljivo silo vpliva na človeka, na njegovo dušo in njegovo srce; pesnik poje:

„Čudodelnik duh si vinski divni! Pribež v žile, kri se nam segreje, prideš v srce, bije nam hitreje, prideš v dušo, pa nam oživi se, razvedri se in razveseli se.“

Pravijo tudi, da vpliva čudodelni sok vinske loze tudi na pesniško razpoloženje. Ako bi bilo to res, bi morale biti Slovenske gorice zibelka večine slovenskih pesnikov.

Ako pa listamo po slovstveni zgodovini slovenski, ne najdemo nikjer slovenskega pesnika, — med pesnike seveda ne prištevamo n. pr. Volkmerja ali Fliegeriča —, ki bi ga bil zibal val lene Mure ali kalne Drave. Stanka Vraza seveda ne šte-jemo med slovenske pesnike.

Vekoslav Spindler je torej prvi! In Spindler je še mlad in njegova pesniška zbirka, s katere stopa pred slovensko javnost, je drobna in še v ti zbirki niso sami biseri in zlahtni kamni.

A navzlic temu se vidi iz knji-žice, da je pesmi, ki se nahajajo v

nji, spel pesnik, ki ga je pevska muza zares obdarila s svojim darom.

Pesnik je še mlad in nespa-metno bi bilo trditi, da so njegovi umotvori popolni in dovršeni; lahko pa se reče z mirno vestjo, da so ti proizvodi odkriti, odsevi umetniške duše, ki se nahaja šele v razvoju in ki hrepeni poizpopolnitvi; čim bolj bo leta dosegla svoj smoter, tem popolnejši in tem jasnejši bo tudi njen odsev, ki se bo javljal v njenih delih.

Zbirki se pozna, da ji je oče mlad, a nadarjen človek, vidi se na nji neka površnost in vihravost, ki kaže, da je avtorju poezija še bolj igrača bujne fantazije in plod hipne razpoložnosti, nego resno delo, ki naj koristi domovini.

V Spindlerjevih pesmih ni velikih idej, globokih misli; v večini njih prevladuje erotično čuvstvo, kar sicer pri mladem pesniku ni nič čudnega; sicer je pa ljubezen pri človeku eno izmed najplemenitejših čuvstev in baš »ljubezen plameneča« je šestokrat rodila najprekрасnejše pesmi, kar jih ima človeški rod.

Toda upoštevati je pa tudi treba,

da »sveto čuvstvo ljubezni« navduši skoro vsakogar, četudi morda nima prave pevske žile, da zajaše Pegaza.

Ali se naj tudi tega šteje med pesnike?

S tem seveda nečemo trditi, da bi bil Spindler tak »pesnik«.

Hoteli smo samo naglašati, da mnogo njegovih pesmi izvira zgolj iz erotičnega čuvstva; privrele so mu iz srca, spravil jih je na papir sebi v uteho, da-li pa bodo lete ugasile javnosti, kdo ve?

Zapihal je jug...

Narava je še odeta z zimsko odejo, a zavel je lahek vetrič z juga in eneg in led ata se jela tajati. Vetrč z juga! Da, tam dohi na jugu je že zakraljevala gorka pomlad, travniki in logi so jeli zeleneti, rumene trobentice in snežnobeli zvončki so vznikli iz tal, na polju orje kmet, iz razorov njiv se dviga v zrak škra-neo, glasno žvrgoleč, breskve po vinogradih so se odele v rosa-rdečo obleko, trta se je jela solziti, po vino-gradih pa dela sto in sto marljivi rok.

Krasna alka pomladi!

Tu na severu pa je mraz in zima se je jela šele poslavljati...

In pesnika so objela otožna čuvstva; njegova duša je zabrepenela po daljni domovini, odkoder piba gorak veter in kjer sta že polje in log nadela pestro spomladno obleko.

V tem razpoloženju so pesniku privrele iz srca pesmi, katerim je nadel naslov »Zapihal je jug.«

Kakor smo že gori rekli, se Spindlerjevimi pesmimi pozna, da jih je pesnik spravil na papir v prvem trenutku navdušenja, ne da bi jim kasneje še posvetil kakršnekoli pažnje. Zato je v njih polno raznih »ej, oj, oh, ah« itd., ki so zgolj zamaški za dopolnitev dotičnega verza. Pesnik bi ne smel rabiti takih interjekcij, kjer jih ni treba! Tudi v slovniškem oziru bi se dalo marsikaj ugovarjati in strog slovniciar bi marsikatero besedo in obliko podčrtal dvakrat. No, pa to je bolj postranska stvar, saj je znano, da najboljši književniki destokrat hote ali nehote greše proti pravilom slovnice in oblikoslovja.

V celi zbirki nam najbolj ugaja »Pesem vagabundova«.

Pesnik je zapustil domovino nekoč, ker se mu je zdelo brez žarkov svetlih, siromašna in tesna in mu je duša kakor orel mladi zabrepenela

in jel nanj spuščati torpede. Oklop-nica je odkrila na japonsko flotiljo ljut ogenj in jo prisilila, da se je razdelila v dva oddelka. A skoro na to so se Japonci zopet približali ladji in jeli v njo spuščati torpede. Kasneje se je neki drugi japonski flotilji posrečilo se približati »Sebastopolu« na 200 metrov.

Streli te flotilje so potopili neko rusko torpedovko.

Končni uspeh teh napadov ni natanko znan, vendar pa Japonci zatrjujejo, da je brez dvoma »Sebastopol« zadelo več torped in da je težko poškodovan. Poveljnik japonske flotilje čisto nič ne dvomi, da je oklop-nica sedaj nesposobna za boj.

Na japonski strani ste se potopili dve torpedovki, mnogo pa jih je bilo poškodovanih.

V pristanišču se nahajale najmanjšest nepoškodovanih torpedovk in nekaj topničark.

Boj za Visoko goro.

Poveljnik Micevov pripoveduje o boju za Visoko goro (203meterski grič) med drugim tele zanimive podrobnosti: Japonci so 28. novembra prvič naskočili visoko goro in so nadaljevali boj, dokler se jim ni napad posrečil. Kakor mravlje so se plazili proti vrhu gore, a vselej so bili z ogromnimi izgubami odbiti. V tretjo noč je bilo pobitih več japonskih stotnij do zadnjega moža.

Opetovano se je vnel boj mož proti možu. Vsa gora je bila pokrita od mrtvecev in ranjenecv in sneg je bil rdeč od krvi. Končno smo se uma knili in smo prepustili baterijam so sednih forov nalogo, da preženejo Japonce z gricha. Ko je japonski za stavončša dospel na vrh gricha, je pla nil neki ruski podčastnik nanj, mu izvil zastavo iz rok in jo raztrgal na kosce. Od sedem japonskih krogel zadet je padel podčastnik mrtvev na tla. Vseled silnega ognja z naših fo rov so se Japonci morali umakniti z gricha in zasedli smo ga zopet mi. To se je ponovilo dvakrat, trikrat. Japonci so v tem boju izgubili najmanj 12.000 mož, dočim smo jih mi izgubili samo okoli 2000. Ves grič je bil kakor posejan mrtvecev in ranjenecv. Jarki so bili spremenjeni v v potoke krvi in sneg je bil rdeč, kakor bi že padel krvav na zemljo.

General Steselj je izjavil: »Lahko bi zopet osvojili Visoko goro, vendar pa ni tako važna, da bi bilo opravičeno, zanje žrtvovati hekatombe ljudi.«

V trdnjavi je še 16.000 mož. Vsi generali razen Steslja stanujejo v forih. Živil je še dovolj za tri mesece, streljiva pa še zadlje časa. Micevov je prepričan, da se Japonci nikdar ne polaste trnjave.

Z mandžurskega bojišča.

Reuterjev urad javlja: Rusi so v noči 17. t. m. opetovano napadli japonske predstraža, a so bili vedno

odbiti. 18. t. m. so Rusi s težkimi topovi streljali na japonske pozicije ob reki Šaho, ne da bi povzročili kake škode. Rуска armada stanuje v podzemeljskih jamah, ki se nahajajo med reko Hun in gorami. Na skrajnih krilih ste sovražni armadi oddaljeni druga od druge 8 do 12 km. General Renenkampf je imel zelo neugodne pozicije. Japonci so to spoznali in so ga napadli. Toda generalu se je posrečilo uspešno odbiti japonski napad.

General Kuropatkin in Saharov poročata, da nista dobila v sadnjem času nobenih poročil o kakih spopadih.

Japonska armada.

»Lokalanzeiger« poroča iz Mukdena: Ruski generalni štab je izračunal, da šteje sedaj japonska armada v celem 219.000 mož s 816 topovi. Čim pa se posreči Japoncem osvojiti Port Artur, bo štela japonska armada 330.000 mož s 1100 topovi. Rusija bo pa koncem sime imela na bojišču 546.000 mož in 1732 topov.

Baltiško brodovje.

Po poročilih iz Petrograda odpluje 3. tihookeanska eskadra na Daljni Vstok definitivno 15. januarja. Čuje se, da je dobil admiral Roždestvenski ukaz, da naj s svojim brodom povod na to eskadro. Rуска vlada je baje dobila od generala Steslja zagotovilo, da se Port Artur še do tega časa lahko drži.

Neverjetna vest.

Po Petrogradu se baje širi vest, da je na transportnih ladjah, ki so nedavno predrle japonsko blokado in dosepele v Čifu, utekel iz Port Arturja tudi general Steselj, ki živi sedaj s svojo rodbino v nekem kitajskem mestu. Bajka!

Dogodki na Ogrskem.

Budimpešta, 20. decembra. V neodvisni stranki grozi nastati razpor. Posl. Komjathy z nekaterimi pristaši je namreč odločno proti koaliciji z drugimi opozicijskimi frakcijami in desidentit ter vseled tega tudi ni hotel podpisati manifesta opozicije. Posebno so proti temu, da bi se koalicijska držala do volitev, ker bi neodvisna stranka, ki je najmočnejša in najpopularnjša opozicijska frakcija v državi, v takem pobratimstvu trpela na ugledu ter bi ojačila le klerikalne in reakcijske skupine. Zaradi tega so v neodvisni stranki pripravljeni na razkol.

Budimpešta, 20. decembra. Med vlado in opozicijo so pretrgane vse zveze in včeraj je tudi grof Julij Andrassy ustavil svojo posredovalno akcijo. Obe stranki sta pripravljene na volilni boj. Volilni odbor združene opozicije se je proglasil permanentnega do volitev. Manifest združene opozicije na narod

še ni otrese mladeniške vihravosti in površnosti, a vendar nam obetajo že njegovi prvenci, da bo pesnik obogatil našo lepo knjigo še z marsikaterim krasnim umotvorom.

Ljubiteljem poezije priporočamo, da sežejo po knjigi »Zapihal je jug«, to tembolj, ker s tem podpirajo obenem tudi slovenskega dijaka, ki ga usoda ni obdarila s posvetnim blagom. Spindler je namreč svoje pesmi za ložil sam in stanejo bagatelo 1 K.

Fragment.

Napisal Maksimov.
(Konec.)

Nekega večera sem sedel za vrtno ograjo — vrt je bil namreč razdeljen v dva dela — na novi klopi, ki sva jo s tovarišem prejnj dan za silo naredila. Kar začujem ne daleč od sebe hripav glas:

»Ko bi le moja b'la
trala-lala...«

Kmalu nato je stal razposajenec za ograjo in mislil sem, da bom imel opraviti z njim. Spoznal sem, da je trgovec in v nenormalnem stanju, kajti klisal je v enomer: »Franca, Franca, ko bi ti moja b'la...«

se končuje z besedami: »Ustava je sveta, svet naj bo boj! Naše orožje je zakon, red!«

Budimpešta, 20. decembra. Desidenti so sklenili, da stopijo v volilni boj kot samostalna stranka, vendar so sklenili s združenjo opozicijo bojno zavezništvo proti vladni stranki.

Iredentovci v Benetkah.

Benetke, 20. decembra. Člani iredentističnega društva »Trento e Trieste« so se zbrali v gledališču, da dogovore velik šoh proti Avstriji. Priredile so se v gledališču velike iredentistične demonstracije. Demonstrantje so klicali: »Živeli neodrešeni bratje! Evropa Trento e Trieste!« Z galerije so se metali listki v italijanskih barvah z iredentističnimi napisi. Demonstracije so nastale, ker je vlada protiaustrijski šoh prepovedala. Šoh bi bil res velikanski, ker se je rasen vseh poslancev in senatorjev v okraju k udeležbi prijavilo 493 občin. Oblasti so prepovedale tudi prodajo spominskih kolajn.

Iz Srbije.

Belgrad, 20. decembra. Povodom carjevega rojstnega dne je skupščina v današnji seji na predlog posl. Vukovića priredila prisrčno ovacijo carju Nikolaju in Rusiji.

Belgrad, 20. decembra. Predsednik skupščine, Stanojević, ki je pred nekaterimi dnevi demisijski, a bil zopet izvoljen, je po današnji seji skupščine znova odložil predsedstvo.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 19. decembra. Gevgeli je mesto ob železniški progi Solun-Skoplje, toda vojaštva ima tako malo, da je prišel te dni v bližnjo vas Čehovo sloveči bolgarski vođa Jovan s svojo četo ter so se ves dan veselili, prepevali in plesali. Drugi dan pa je ista četa, ki šteje 150 mož, celo naskočila turško vojaško provijantno kolono, ki je šla iz Gevgelija v vas Lužnica ter je imela seboj precej streljiva in denarja. Vstaši so napadli vojake tako nepričakovano, da se niso mogli prav upreti. Takoj je padlo devet vojakov, več pa je bilo ranjenih, ostali so se vdali. Vstaši so vzeli natovorjene mule, vojakom pa orožje in obleko ter izginili v gorah.

Maroko proti Evropejcem.

Pariz, 20. decembra. Sultan je ukazal, da se morajo odpustiti iz službe vsi evropski uradniki; tudi francoska vojaška komisija mora iz dežele. Ostati smejo v Tangerju in Udji le francoski vojaški instruktorji.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 20. decembra. Nemške čete hudo trpe vseled legarja. Dosedaj je zbolelo za legarjem 977 vojakov, a umrlo jih je že nad 200. Vseled boleznij je prodiranje v močvirne

pokrajine za vstaši nemogoče ter so Nemci veseli, da jih Hereroji puste v miru.

Dopisi.

Iz Jarš. (Ali je šola v Jaršah potrebna?) »Slovenec« dopisnik iz Mengša pravi, da ne, češ, da so Jarš komaj dobro četrt ure oddaljene od Mengša, kjer imajo štiri razrednice, in da se otroci več nauče na tej, kot bi se doma na enorazrednici. Poleg tega straši Jaršane s stroški, katere bi prizadejala občina nova šola ter trdi, da bi bila večja korist in manjši stroški, če prispevajo za razširjenje mengiške šole, kakor če se ustanovi enorazrednica v Jaršah. Dobro četrt ure je torej po »Slovenec« iz Jarš v Mengšo No, le počasi, g. »Slovenec« poročevalec! Če Vam vse drugo verjamejo Vaše pohlevne ovčice iz Jarš, Vam tega vendar ne bodo, ker najmanj štirikrat vsak tedem premerijo pot v Mengšo, ko hodijo v cerkev. Torej jih o tem nikar več ne prepričavajte, da Vam ne bodo potem vsi Jaršani liberalci! V resnici se šteje iz Zgornjih in Srednjih Jarš do Mengša pol ure, iz Sp. Jarš in Rodice, ki tudi spada pod jarško občino, pa tri četrt ure, in sicer kadar se more iti naravnost čez polje. Pozimi, kadar je velik sneg, pa morajo hoditi otroci v šolo po daljši, za večino celo uro dolgi poti. In da boste verjeli, g. dopisnik, da je res, Vam povem dolžino poti v kilometrih. Od mengške šole do najbližje hiše v Jaršah je čez dva km, do zadnje na Rodici pa čez 3 km; prej omenjena daljša pot pa meri 4 1/2 km. Tako smo torej dobili iz četrte ure celo uro. Proti drugemu razlogu bi ne bilo ničesar omeniti, ko bi bila pot v Mengšo res samo četrt ure dolga. Ker je pa šola, kakor povedano, precej bolj oddaljeno od Jarš, otroci preje pozabijo, kar slišijo v šoli, predno pridejo domov. Kakih sto otrok hodi vsak dan brez nadzorstva čez samotno polje, kjer se rujejo in uganjajo druge neumnosti, tako da se navadijo po poti več slabega, ko v šoli dobrega. In kdo bi potem otrokom zameril, da so razposajeni in da se tako malo nauče? Staršem in sploh jarškim občanom bi se moralo zameriti, ko bi bili tako brezbrizni za svoj naraščaj, da bi to nadalje trpeli. Otroci tretjega in četrtega razreda hodijo po dvakrat na dan v šolo. Pozimi hodijo od doma komaj se dobro dan naredi, domov pa prid-jo šele zvečer, večkrat že v temi. Opoldne nimajo časa, da bi hodili domov h kosilu, ker bi potem prišli prepozno k popoldanskemu pouku, in se torej potepajo po Mengšu ter zmrzujejo za kosilo, ker jim revni starši ne morejo dati drugega seboj, kakor kos kruha. Pri takih razmerah naj torej pričakujemo od menške štirirazrednice boljših učnih uspehov, ko od domače enorazrednice! In kako je v zdravstvenem oziru? Če se početi večkrat prehitni nevihta otroke na samotnem polju, kaj naj rečemo šole o jeseni in zimi. Šest ali sedemleten otrok v slabem, dostikrat strganem obvalu in v strgani suknjici, mora od mraza ves premetr spijati v dežju ali snegu in mrazu celo uro proti Mengšu. Potem sedi v mokrih črevljih in obleki v šoli, po šoli pa, ne da bi se bil dobro ogrel, zopet domov. Ni čudno, da jih pozimi toliko zboli. Dvakrat se je že tudi prigodilo, da so jih našli napol

zmrznjene v snegu na polju. In Jaršani naj vse to gledajo z mirno vestjo. Skrb torej za napredek v učenju in pravosti in za zdravje otrok, je vodila Jaršane, da so prosili za lastno šolo, in ker se zavedajo, da z ustanovitvijo šole store svojo dolžnost, jih nihče ne bo odvrnil od tega sklepa. Kar se tiče nadarjenih dečkov, ki bi morebiti naprej študirali, jih pa Mengšani sami pošiljajo na meščanske šole, predno kateri vstopi v prvo šolo in torej o oni prednosti mengške šole ne more biti govora. Če je Mengšanom res kaj do ravne jarške občine, naj ji povrnejo velike vaote, katere je morala šteti za njihovo drago novo šolo in to so celo dolžni, ker jim ne bo treba razširjati šole, ko odide okoli sto jarških otrok. Gospod katehet bo imel res malo dalj v šolo ko zdaj, no, pa če se mu zdi pot samo četrt ure dolga, se je bo kmalu privadil.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 20. decembra.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovatelja zapisnika je imenoval podžupana dr. vit Bleiweis in občinskega svetnika dr. Kušarja.

Naznanila.

Najprej se je župan spominjal ravnokar preminulega občinskega svetnika, posestnika in gostilničarja Ivana Škrjanca. Govoril mu je tople posmrtnice kot mnogoletnemu občinskemu svetniku, ki je vestno in marljivo zastopal obrtni stan. Za njegovo rodoljubno srce p iča najbolj pač njegova oporoka v kateri je sporočil za dobrodelne namene okoli 10.000 K. V snak sožalja se občinski svetniki vzdignili s sedežev ter slušali konec govora stoje. Ob enem jih je župan povabil, naj se udeležijo pogreba.

Furor tautonicus v Mariboru.

Nadalje se je dotaknil župan nečuvnega sklepa mariborskega občinskega sveta, ki je prepovedal v Mariboru slovenske izveske in reklamne napise pri trgovinah. Ta sklep priča, da se je mariborskih občinskih odbornikov lotil »furor tautonicus«. To je čin, ki se protivi človeškemu čutu ter znači krut udarec slovenskemu ljudstvu v obraz. Govornik pravi, da sicer upa, da bodo naši bratje ob Dravi znali odbiti primerno ta udar, vendar se mu zdi potrebno, da se ta dokaz nemške nestrpnosti za slušanje pribije tudi v občinskem zastopu slovenskega sred šča. (Živahno pritrdjevanje. Klici: Fej! nemška kultura!) Izjavlja, da čuti posebno sedaj kot smrtni greh, da je deželni odbor zabranil slovenski Ljubljani samo slovenske ulične napise. (Klici: Renegat Papež! Fej!) Povedal je tudi, da je tozadevne spise že izročil nazaj personalnemu in pravnemu odseku, da se zadeva samoslovenskih uličnih napisov znova spravi v tur, da se s tem da vreden odgovor divjaštvu ob deroči Dravi. (Vsestransko burno pritrdjevanje). — Obč. svetnik dr. Kušar je županovo izjavo pozdravil z velikim zadovoljstvom ter v ognjeviti besedah predlagal, naj se v zanaoprej opuste vsi oziri, naj nam velja geslo: Krivica nam, krivica vam! (Viharno pritrdjevanje. Klici: Zeb za zob!)

Dalje v prilogi.

po luči. Pretekla so leta, ki so prinesla množico razočaranj in bridkih skušenj, pesnik pa hrepeni sedaj po domovini, kakor si je nekoč želel v tujini, in melanholično peva:

— v tujini sred poljan neskončnih mi klone duša... in vseh mladih sanj podobe svetle iz daljin neznanih mi vstajajo... za hribi gasne dan. In še mi hrepeni zdihljaj poslednji po luči, ki za hribi lesketa... Oj, domovina draga, duša moja poljubljaj vdano tvoja sveta tla!

Niso v ti zbirki sami biseri, kakor smo že naglašali, a nekaj pesmi je, ki so naravnost krasne. To so vedno pesmi, kojih motivi so vzeti z rodne domače zemlje.

»Zapihal je jug«, »Pada mrak«, »Zimski večer«, »Zšepetala je polj ljan«, »Balada poletnega popoldneva« i. dr. so pesmi, polne pesniške lepote, iz njih dehti vonj domače zemlje, iz njih veje pristni domač dub, da se človeku omilijo, da bi jih čital vedno in vedno.

Zbirko zaključujejo »Vltavske pesni«, ki izzvene v krasen slavospev bratskemu češkemu narodu.

Naša končna sodba o Spindlerju je ta:

Spindler je brez dvoma nadarjen pesnik; v svoji prvi zbirki se sicer

predrznete? Mene? ... Moje ime je — je — Josip Kozak... — »Nisem vas vprašal po imenu, ampak samo to želim izvedeti, od kdaj si prilastuje pravico razgrajati v prostorih, ki niso vaši?« ... »A, a?«

Francka je stala za menoj. Čul sem njeno dihanje in tesno mi je bilo. Starec je izginil pri oni luknji, skozi katero se je pripodil, ne da bi še kaj rekel...

Stopila je k meni in rekla: »Hvala Vam, gospod! Nisem vedela, da ste Vi tu... Bažala sem, on mi je preveč zup...« — »O, prosim, gospodična! Za take stvari sem Vam vedno na uslugo, kadar hočete in če bi bilo treba več žrtvovati, rajši bi videl...«

Spreml sem jo tisti večer do vrat. Od onega dne se začne historija mojega življenja, popisani listi z jasno vsebino, kot bi jo pisalo pero, močeno v zlato solnce. Začetela je v razkošju pomla na obzorju moje mladosti in ozarjala jutro mojega življenja...

A jaz vas ljubim vi samotni večeri in vas osamljeni topoli, sanja joči o svojem nekdanjem krasu Ljubim te, o sinje nebo, ki nas gledaš

s tisočimi očmi, zreš naše veselje in naše bolesti. In v takih večerih se spominam včasih nate ljubice, ki ti je potekla mladost kot meni, odeta s črnim pregrinjalom žalosti, le malokdaj obsevana z žarki jasne sreče.

Kakšna so troja pota sedaj? Ozamljen, kakor ta cesta pred menoj, vijoča se v daljavo, šumna kakor morje, ki bije neprestan boj, trepetajoča kakor topoli, šepetajoči o tajni sreči ubegle mladosti? ...

Ob vsem starcu ti gine razkošna mladost, ki ti jo je uničil svet iz pohlepnosti, ne vedoč, da biva v človeku še en svet, ki se ne da primerjati z vnanjim...

Pred kratkim sem jo še videl. Sla sta na izprehod. Ona mlada in sveža kot maj, da zahrepeni vasko oko po taki lepoti, a njemu se je že pokazal na glavi prvi in neizbrisni sled starosti. Sla sta z roko v roki in marsikdo si je morda mislil: oče in hči...

Čudna so pota usode, včasih človeškemu razumu nedostopna. Eni trpe, da se drugi veselijo, a nasprotno zadajajo drugi prvimi skeleče rane a svojim kupljenim veseljem.

Razširjenje bramborovske vajnice.

Nadalje je župan prečital dopis deželne odbora, da je odobril narhte glede razširjenja bramborovske vajnice ter natančno, da se dela že razpisala. Župan je pripomnil, da je nazor, da je razpis dela še začetek dela, preoptimističen. Mestna občina prispeva obljubljeni del stroškov le pod pogojem, da se dela res oddajo ter se začne s gradnjo še prihodnjo spomlad. Odobreno.

Cena mesa v Ljubljani.

Končno je župan poročal, da se neprestano oglašajo pritožbe, da so cene mesa v primeri s cenami živine previsoke. Tozadevni odsek se je o tem vprašanju temeljito posvetoval ter se izrekel, da ne kaže napraviti javnih stojšč za prodajalec mesa, ker so mesarji po prvotni skiciji res nekoliko znižali cene. Od tedaj pa je cena živine padla, a cena mesa se niso znova znižale. Pač pa mu je draginjski odsek naročil, naj se dogovorno s klavei in malimi mesarji cene znižajo, sicer se jim odvzame ugodnost, da prodajajo meso brez pristojbin. Zato predlaga, naj se s novim letom uvedejo pri prodajalnih črne tablice s cenami vseh vrst mesa, ker bi na ta način nastala konkurenca, ki bi bila v prid občinstvu. Tablice da napravi magistrat. Tudi v drugih mestih, kjer se je razpravljalo o tem vprašanju, niso prišli do drugačnih rešitev, napram mesarjem. Ako pa bi vse to ne izdalo, so občinskemu svetu še vedno na razpolago druga sredstva, med katerimi bi bilo skrajno sredstvo, da bi sam mesarjem diktiral cene. To je skrajno sredstvo, ker prosta trgovina zahteva, da se morajo cene po konkurenci sami regulirati. — Obč. svetnik Kozak je izjavil, da je županov predlog sicer umesten, vendar naštevava vse druge vzroke, zakaj je v Ljubljani meso tako drago. Tu so baje v prvi vrsti mlekarne, da kmet noče po ceni prodajati živine; nadalje pa izvoz. Samo z enega semnja se baje odpelje iz Ljubljane 12 do 14 vagonov živine. Potem je previsoko obdačenje mesarske obrti. Glavni pogoj, da bodo cene primerne, pa bi bilo prekladišče, ako tega ne dobimo, bo draginja še občutljivejša. — Občinski svetnik Velkavrh odgovarja govorniku, češ, da je prav dobro govoril zase, za mesarje, za svoj žep. Kako morajo druge izhajati s istimi ali še nižjimi cenami, če od nas tako daleč z velikimi stroški izvažajo živino. Živina pa se izvažala le zato, ker domači mesarji nočejo plačati za njo primernih cen. — Župan je govoril, da morajo zaradi izjava, da je Kozak govoril za svoj žep. Velkavrh vzame svoje čitanje nazaj. — Obč. svetnik Predović je izjavil, da se mora oglašati k besedi po pogovoru: »Če mački stopiš na rep, zacvili (namreč maček)«. Draginja je po mojem mnenju krivo ljudstvo, ki se izseljuje v Ameriko (?). On je proti prekladišču, češ, da bi prav nič ne pomagalo. Pravi, da so v Inomestu cene mesa kakor pri nas, čeravno izvažajo vole od nas. »Ne bom rekel, da so naši mesarji posebno pametni«. (Veselo). O tem vprašanju more govoriti le tak, ki je sam zrastlel pri živini. (Zopet veselo). Mlekarne niso nič krive; vsega je kriva vlada. Končno je spravil v zvezo s cenami mesa tudi naše — šole. — Župan je repliral na vse govore ter izjavil, da je vprašanje zelo težavno, ker se ni zvedelo, kje tiči vzrok draginje, in sta si bila celo vesela v tem nasprotju. Mesarski stan je potreben kot vsak stan in dolžnost občinskega sveta je, da njegovo stremjenje po pomočnosti podpira. Študije o prekladišču so že končane. Kakor brž bo rešeno pokopališčno vprašanje, pride na vrsto vprašanje o prekladišču. Njegov predlog o tablicah s cenami je bil sprejet.

Zapisnik zadnje seje je bil prečitan in odobren.

Prezidava in preložitev južnega kolodvora.

Obč. svetnik Plantan je stavil nujni predlog v tej zadevi. V svojem utemeljevanju se je posebno skliceval na grozno nesrečo z dne 13. t. m., ko je vlak na kolodvoru povozil sprevodnika Likoviča. Naglašal je, da je bil ponesrečeni žrtev nezdravih razmer pri južni železnici. Naštevaj je koliko korakov je že storil v tej zadevi župan. Res čudno, da se ni zgodilo še več nesreč. Prosila je že občina, prosilo mesto, prosil župan. Železn. ministrstvo zahteva od južne železnice potrebne narhte, toda stvar se ne premakne. To je prava morska kača. On je s interpelacijo v državnem zboru prisilil ministrstvo, da je sklicalo enketo. To so razmere, ki zahtevajo nujne odpomoči, ako nečemo, da nastanejo nove žrtve vsled brezbržnosti južne železnice. Znano je, da južna železnica celo pri razsvetljavi štedi. Vsled tega je predlagal: Gospodu

županu se naroča, da nemudoma stori potrebne korake pri c. kr. železniškem ministrstvu, da isto z vso energijo južno železnico primora, da čimprej izvrši preložitev in prezidavo južnega kolodvora v Ljubljani, — kajti razmere so tam zaradi pomanjkanja prostora take, da je nujna odpomoč potrebna v interesu osebne varnosti železniških uslužbencev in potujočega občinstva. — Predlog je bil soglasno sprejet.

Poročilo mestnega sveta ob Bleiweisovi cesti.

Poročal je obč. svetnik dr. Požar. Mestna občina ima med Bleiweisovo cesto in južno železnico sveta za štiri stavbne parcele. Oglasil se je posredovalec Plautz, da stranke poizvedujejo pri njem, ali je ta svet na prodaj, in po kakšni ceni. Vsako stavbišče meri nad 1000 m. Mesto je tam prodajalo svoječasno svetlo 8 K za m.² Ker pasose razmere od tedaj spremenile, nasvetuje finančni odsek, določiti cene za stavbišča nasproti Ogorelčevi in Spalekovi vili po 10 K, za stavbišča ob Wettaehovi vili po 12 K m. Sprejeto. Obč. svetnik Prosenc je predlagal, naj se to uradno razglasi po vseh ljubljanskih dnevniki. Tudi sprejeto.

Nov popisovalni urad pri magistratu.

O tej zadevi je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis. Prečital je magistratni dopis, v katerem se predlaga ustanovitev popisovalnega ali anagratskega urada pri mestnem policijskem uradu. Dosedaj je pri policijskem uradu vpeljano zglaševanje oseb le tako, da se vpiše vsaka novodošla oseba v alfabetično urejene rodbinske pole. Spodaj na poli je označeno stanovanje in njegova sprememba. Nima pa zglaševalni urad še dosedaj nikakega seznama po hišah, v katerem bi se nabajale hišne pole urejene po ulicah in hišnih številkah in v vsaki poli vpisano, kdo vse v določni hiši stanuje, tako, da more objavi urad danes odgovoriti na vprašanje »kje stanuje?« ne pa na vprašanje »kdo stanuje v tej in tej hiši?« In ravno zadnje bi bilo že v kriminalnih slučajih, pri tatvinah itd. zelo potrebno vedeti. Zato bo treba ta nedostatek popraviti z uvedbo takih pol, katerih naprava je že par let naročena, a se dosedaj ni mogla izvršiti, ker povzroča ogromno dela. S tem se bo seveda zglaševanje potrojilo, ker bo treba vsako prijavo menjave stanovanja vpisati: 1. v osebno poljo določne stranke, ki se je selila; 2. v staro hišno poljo, da stranka tam več ne stanuje in 3. v novo hišno poljo, da je stranka v to hišo došla. Seveda pri novem zglaševanju ne bo mogoče dosedanjim zglaševalnim uradnikom nalagati potrojenega dela, ker že imajo dosedaj ob navadnih dneh do 100 strank, v začetku sol, stavne sezone in ob četrtletnih selilnih rokih pa še 2 do 3krat več. Ne bodo predvsem mogli več opravljati drugih del, temuč se bodo morali pečati izključno z zglaševanjem. Za objavi urad so namenjeni prostori, kjer je sedaj mestna hranilnica. Nastavili bi se naj štirje uradniki. Načelnik urada v 4. plačilnem razr., dva oficijala v 5. plačilnem razredu in en praktikant. Ker se bode izhajalo s sedanjim uradništvom, pride kot večji strošek v poštev le razloček med plačo 5. in 4. razreda, v kateri slednji bi se pomaknil načelnik. Sprejeto. Novi urad začne poslovati s novim letom 1905.

Napihovanje zaklane živine prepovedano.

Klavnični oskrbnik Miklavčič je opozoril v daljšem dopisu na razvado mesarjev, da napihujejo zaklano drobnico in pljuča, češ, da se od drobnice lažje odloči koža, v resnici pa le zato, da dajo mesu in pljučam lepšo barvo. Napihujejo s svojo sapo, kar je lahko zdravju škodljivo. Tako postopanje so oblasti v nekaterih deželah, kakor v Galiciji, Bukovini, Sleziji itd. že prepovedale. Policijski odsek nasvetuje, naj se izda taka prepoved tudi za Ljubljano. Sprejeto. (Poročevalec podžupan dr. vitez Bleiweis).

Poročilo tržnega nadzornika za leto 1903.

Poročal je obč. svetnik dr. Kušar. Iz obširnega poročila povzamemo sledeče zanimivosti:

Tržni urad rešil je v tej poslovni dobi vsega skupaj 587 vlog. Glavno poslovanje tržnega urada pa je izvanpisarniško nadzorstvo obrtnih prodajalnih prostorov, naprav, živil, preiskavanje istih ter odstranitev nedostatkov v tem oziru.

Kar se tiče mesa in mesnih izdelkov, je poročilo precej ugodno glede kakovosti in števila konfiskacij pokvarjenega blaga, kojega je bilo le malo prilike odstraniti in sicer v manjših množinah. Vzrok se trajajočim nedostatom je pomanjkanje pokrite in zatvorjene tržnice in hladilnih prostorov. Izvenljubljanskim prodajalcem mesa je bilo pa treba v 11 slučajih blago konfiskovati, ravno tako v 3 slučajih branjevkat.

Glede divjačine se je moralo tudi v par slučajih pokvarjeno blago zapleniti in uničiti toda le v mali meri. — Jaje se je zaplenilo dvakrat v

manjši množini, enkrat pa neki prodajalki iz Žužemberka kar 250 komadov, in sicer zaradi nevitnosti vsled starosti. — Mleko se je preiskovalo in se je našlo, da ima večina mleka več nego predpisanih 3-2%, maščobe. Skupno podrobno poročilo o vspehih preiskav predložil bode g. trž. nadzornik koncem leta. — Strogo se je nadzorovalo prodajo masla in margarina ter se je trgovecem dalo opozoritev po posebni okrožnici. — Vzroka kazensko postopati do sedaj ni bilo, manjši nedostaki so se pa kratkim potem odpravili. — Narastel pa je promet z margarinom v zadnjem času v precejšni meri, pomešanega masla ali surovega masla pa ni bilo zaslediti na trgu.

Zelenjave in sadja se je v številnih slučajih zaplenilo in uničilo zdaj v večji zdej v manjši meri. — Vzrok tiči v prevaževanju blaga iz južnih in oddaljenih krajev in pa v tem, da se deloma prodaja še nezrelo ali pa neobleženo blago, ki naj se v prihodnje loči vidno s nabitimi tablicami, ker nezrelo sadje sodi le za kuho. — Med se prodaja v velikih množinah in je po dognani preiskavi na graškem preiskovalnišču bilo vse blago pristno in dobre kakovosti. — Gobe na ljubljanskem trgu so lepe in dobre kakovosti. — Glede vina in piva se je pošiljalo vedno pokušenje na preiskovalnišče in pri vinu ni bilo zadržkov; piva se je pa nekaj pokvarjenega v iztoč prepovedale in le dovolilo porabo v obrtne svrhe. Po gostlinah se je pazilo na snažnost prostorov in posode. Moka je sicer dobra, le v 2 slučajih se je dobila ajdova moka pomešana z cenejšo rižovo moko ter sta se prodajalca ovadila sodišču. — Pekarne so se revidirale in nedostaki kolikor možno odstranjivali bodisi glede snažnosti v pekarni sami, bodisi v stanovanjih pomočnikov. Razmere glede higijene so se od prej zboljšale.

Tehtnice in mere so se pregledovale in se je našlo 45 slučajev prestopkov proti merosodnemu zakonu, ki so se prijavili magistratu v nadaljno postopanje. — Trgi vsakdanji in tedenski so se vedno nadzorovali in se je potrebno ukrenilo večinoma kratkim potom. — Tisto prekupovanje od strani branjevcev se je kolikor možno omejilo in to na korist občinstvu s premeščenjem prodaje gotovih predmetov na trgu pred Mahrovo hišo, dočim so stalni branjevci na Pogačarjevem trgu namješeni. Poročilo se vzame na znanje.

Priziv Frana Koutnega.

Poročal je občinski svetnik Turk. Hišni posestnik Fran Koutny, kateremu je potres leta 1895 porušil hišo, ki mu jo je potem mesto odkupilo, je stanoval celo vrsto let v prisilni baraki ob Dunajski cesti nasproti artiljerijska vojašnice. Tam si je lani postavil tudi novo hišo. Magistrat mu je nato prepovedal stanovati v baraki, a dovoljenja za prbivanje v novi hiši pa mu tudi ni dal, ker ni napravil pred hišo predpisane tlaka. Ker je revež, zahtevalo se je, da prevzame na svojo hišo vknjiženo varščino 3000 K, dokler tlaka ne napravi. Proti temu odloku je vložil priziv. — Obč. svetnik Žužek se je toplo zavzemal za pritožnika, češ, da je to edini prebivalec, ki po potresu še ni prišel pod svojo streho. Škodljivost bivanja v baraki se vidi na njegovih otrokih. V novo svojo hišo pa ne sme iti, dasi je sposoben za stanovanje ter nikjer ne dela stavbni red odvisnosti za tako sposobnost od trotoarja. Kritikoval je površnost stavbnega reda, ki se je napravil v treh sejah. Koutny je od svojega sveta, ki ga je drago kupil od kranjske stavbne družbe, moral prepušiti mestu za ceno 1/3. Pri artiljerijski vojašnici pa mesto ni videlo potrebe hodnika, dasiravno na tisti strani gre ves osebni promet. Predlaga, naj se zahteva le reverz brez kavejce, da bo v 4 letih napravil trotoar. — Občinski svetnik Prosenc se je izjavil v istem smislu. Obč. svetnik dr. Staré je za odsekovec predlog, naj se mu da 3 leta časa, a vknjižiti si mora za kavejce 3000 K. Obč. svetnik Lenč je predlagal konec debate. Sprejeto. Sprejet je bil odsekovec predlog ter se je priziv odklonil.

Dotacije učiteljske knjižnice.

Obč. svetnik Dimnik je poročal o porabi dotacije za učiteljsko knjižnico za leto 1903/04. Dohodkov je bilo 201 K, izdatkov pa 102 K. Se je vzelo odobrenje na znanje. Nadalje je predlagal, naj se nabavi za vse ljubljanske šole Germove slike za skupnih 84 K. Sprejeto.

Proračun mestnega vodovoda za leto 1905.

Poročevalec obč. svetnik Šubic. Potrebščina je preračunjena na 121.593 kron 60 h, pokritje pa 154.371 K 57 h, prebitek tedaj 32.777 K 97 h. Prebitek je za 1803 K večji kot lani. Se je vzelo odobrenje na znanje.

Novi vodovod do mestnih skladišč.

Isti poročevalec je poročal, naj se postavi v proračun iz rezervnega zaklada 3000 K za napravo novih vodovodnih cevi do mestnih skladišč pri prisilni delavnici. Sprejeto.

Gradnja poslopja državne gimnazije.

Obč. svetnik Žužek je interpeliral zaradi gradnje novega gimnazijskega poslopja. Povedal je, da naučna uprava baje hoče skriti od mesta pridobljeno stavbišče in prodati 2 stavbišči. Iz učnega in zdravstvenega stališča je stvar nujna. Kritikoval je nedostatek gimnazijske prostore v Wadherjevi hiši. Predlaga, da se županu naroči, da nemudoma posreduje pri naučni upravi, naj se čimprej začne graditi novo gimnazijsko poslopje, a sveta od stavbišča naj ne odprodaja, temuč ga porabi za vrt mladini. — Obč. svetnik Velkavrh je tudi bičal škandalozne razmere v dosedanjih gimnazijskih prostorih. — Obč. svetnik dr. Požar je toplo pozdravil to akcijo. V Wadherjevi hiši nimajo ne naravne ne umetne svetlobe. Dijaki so tako natlačeni v sobah, da ni mogoče govoriti o vzgojni in učnih uspehih, ker se z dijaki ne more pedagogično tako delovati, kakor bi se moralo. Ne gre pa se samo za gimnazijo, temuč tudi za licealno knjižnico, ki bi morala biti torišče znanstvenega delovanja, a dragocene knjige žro miši in podgane. Učenci bi v knjižnici radi študirali, pa nimajo prostora. V interesu Ljubljane in slovenskega prebivalstva sploh je, da se temu že napravi konec. Predlog je bil enoglasno sprejet.

Gramoz na šentpeterski cesti.

Končno je interpeliral obč. svetnik Kozak zaradi debelega gramozu, s kakršnim je nasuta šentpeterska cesta, ki ovira promet. Župan je obljubil, da mu je to znano ter bo dal po vrhu nasuti drobnejšega gramozu.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. decembra.

— V božičnem tednu. Blia se sveti večer, dan, ko praznuje kristijanski svet včlovečenje Izveličarjevo, bližajo se poetični božični prazniki. »Mir ljudem« leži nekako v zraku, skoro vsakdo čuti te dni, da je božični čas obletnica najvzvišenejšega moralnega nauka, kar jih je rodilo človeštvo, nauka o ljubezni. Samo šenklaški duhovniki nimajo tega čuta. Prav v božičnem tednu se obnašajo v »Slovencu«, kakor pijani govedarji in psujejo kakor šintarski hlapi na žegnanje. Priobčili smo minoli teden poročilo o Trdinovih bajkah. Mimogrede je pisatelj tudi omenil notorično, vsakemu poznavecu našega priprostega naroda davno znano resnico, da je naš kmet še dandanes samo formalno kristijan, v istini pa še vedno pogán. Kdo more to tajiti, kdo more reči da to ni resnica? Le »Slovenčev« mašniki imajo tako drzno čelo. Pa tem ni zameriti. Tisoč let že redi narod duhovnike, pa še mu ti niso znali vepiti kristijanškega duha, kristijanškega mišljenja in čutenja. To je tako žalostno spridevalo za vso cerkev, da prav dobro umevamo »Slovenčev« jezo in zato nas psovanje njegovih popov ni spravilo iz ravnotežja. Tudi naš feljton o Sienkiewiczu ni ugajal »Slovencu«. Povedano je bilo, da je Sienkiewicz katoliškega mišljenja. Sicer je jako mlačen katoličan, ali prav njegovo katoličanstvo je vzrok, da se je on, ki je znal tako bistro gledati v preteklost, tako ljuto motil glede prihodnosti. Upal je in delal na to, da bi duševno življenje poljskega naroda potisnil v katoliško strugo. To se mu ni posrečilo. Vsi mlajši poljski pisatelji hodijo po drugih potih, v katoliški strugi je ostal Sienkiewicz sam. Tudi to je resnica, notorična resnica, znana vsakemu poznavecu poljske literature. »Slovenčev« pope pa je samo konstatiranje tega fakta raztogotilo, da so izpraznili cele golide psovk na nas, samih psovk, ki so posebno primerne za božični teden. Nas so te psovke samo razveselile, ker pričajo, kako je duševno razpoloženje teh duhovnikov na predvečer največjega cerkvenega praznika in v kakem duševnem razpoloženju stopajo ti ljudje pred altar. In to naj bodo dušni pastirji, te ljudi naj hodimo poslušati, ti nas hočejo učiti in voditi? Hvala lepa! Pa gremo rajše kar med žganjarje, ki niso nič slabši.

— Klerikalna zavist. Iz Vipave se nam piše: Že prve dni meseca novembra t. l. smo vložili pri c. kr. de-

želni vladi v Ljubljani pravila zavarovalnice za govejo živino, katere je skrajno potrebna v naših krajih. Brž ko so klerikalci zvedeli za našo namero, hitro so skočili skupaj in začeli istotako snovati drugo konkurenčno zavarovalnico za govedo in so menda tudi predložili svoja pravila. Naša iskrena želja je bila, da bi se nam prošnja rešila vsaj do 1. januarja 1905 in se nam dodelila potrebna koncesija. Kakor vidimo, smo zidali upe svoje na pesek. Treba bode čakati še nekaj časa, menda do 1. januarja 1906, predno se odloči usoda naše najskejnejše potrebne in od ljudstva zaželjene zavarovalnice. Ker pred podelitvijo državne koncesije ne moremo pričeti z nabiranjem naših udov in sploh z delovanjem, moramo pač potrpežljivo pričakovati »odrešenja«. Nikakor pa ne pripuščamo, da bi klerikalci medtem za hrbotom državne oblasti že pred dobljeno koncesijo lovili ljudstvo v svojo zavarovalnico in razvijali najživahnejše »društveno delovanje« za zavarovalnico, ki visi še v zraku. Opozorjamo tedaj visoko c. kr. dež. vlado v Ljubljani in okrajno glavarstvo v Postojni, da to nedovoljeno postopanje klerikalnih zavistnežev prepove in naj-energičnejše ustavi. To tem bolj, ker nam hoče nekaj »izbranih« klerikalnih špekulantov a la Uršič že a priori begati vipavsko ljudstvo in je ščuvati zoper našo zavarovalnico. Pomisliti se mora predvsem, da mi svoje strogo gospodarsko podjetje ustanavljamo iz zgolj potrebe, medtem ko se je klerikalna kontra zavarovalnica porodila iz grde politične zavisti in škodoželjnosti. Pozor tedaj!

— Nemške pridige na Goričici. Tirolei v Domžalah so zahtevali nemških pridig na Goričici. Ekspozit Bernik se je ustrašil, da bi več ne videl svetlih kron domžalskih Tirolcev in zato se je pehal kar je mogel, da je izposloval nemške pridige. V nedeljo je bila prva nemška pridiga na Goričici. In ta isti ekspozit Bernik je imel pred nekaj meseci nesramnost v »Slovencu« obetati 1000 K, kdor dokaže, da je on kaj obljubil glede teh pridig, dasi je gotovo, da bi nemških pridig ne bilo, ko bi se on ne bil zanje zavzel.

— Oporoka pok. Ivana Škerjanca. O oporoki večerj zamrlega hišnega posestnika, gostilničarja in občinskega svetovaleca Ivana Škerjanca krožijo po mestu razne in deloma tudi čudne vesti, ki se nikakor ne strinjajo z vsebino pokojnikove oporoke. Kdorkoli je pokojnika poznal, mora priznati, da je bil odkrit značaj, zvest prijatelj in vnet narodnjak. Kot tak se je izkazal tudi v svoji oporoki, v kateri je raznim svojim starim prijateljem, ki so pohajali v njegovo gostilno, volil znatna volila od 500—1000 K. Spomnil se je pa tudi z znatnimi volili raznih narodnih društev kakor: »Dramatičnega društva« z volilom 1000 kron »Ljubljanskega Sokola«, »Glasbene Matice«, »Društva za zgradbo učiteljskega konvikta«, »Slovenskega planinskega društva«, »Društvo sv. Cirila in Metoda«, pevskih društev »Slavca« in »Ljubljane«, trgovskega društva »Merkur« in »Sokola« v Siški, katerim je volil vsakemu po 500 K. »Sokolu« v Trzinu in na Jesenicah je zapustil vsakemu po 100 K, »Ljubljanski društveni godbici« in »Prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu ljubljanskemu« je pavalil tudi po 500 K. Nadaljna volila dode tudi »Red usmiljenih sestra sv. Vincencija Pavlanskega« in »Usmiljeni bratje« v Kanadi pri Novem mestu (po 500 K) in ljubljansko veteransko društvo (100 K). Pokojnik je bil znan kot velik prijatelj ptičev in posebno škrancev, katerih je imel vedno veliko število pri svoji hiši. Tudi glede teh svojih prijateljev je skrbel v oporoki tako, da pridejo v roke prijatelju ptičarju. Poleg tega je pa nekaterim svojim prijateljem v prijazni spomin zapustil tudi posamezne stvari, tako n. pr. enemu svojo kadilno opremo, drugemu blagajnjo i. t. d. Glavni dedič njegove zapuščine je pa gospa Antonija Novak, soproga c. kr. gimnazijskega profesorja v Ljubljani, s katere očetom in celo rodbino sta bila pokojnik in njegova pok. soproga od nekdanj v najboljšem prijateljskem razmerju.

— Koncert Nadine Slavjanske. Ljubljanskemu občinstvu je

Nadina Slavjanska že mnogo let ljuba znanja in kadar se vrne med nas, hiti občinstvo vedno kar trumoma v gledališče. Tudi snovi je bilo gledališče natlačeno polno, na stotine ljudi pa aploh ni moglo dobiti prostora. Uspeh predstave je bil tako lep in je oduševljeno občinstvo prišlo gospe Nadini Slavjanski in zboru jako burne ovacije. Spored snočnjega koncerta je obsegal igro „Ruska boljarska ženitev“ s konca 16. stoletja. Ta igra, če se jo sme tako imenovati, je sestavljena iz osmih pri zborov ali slik in nam podaja verno podobo, kako so se ruski graščaki koncem 16. stoletja ženi in razveseljevali. Peatre so bile te slike in za nas nekaj popolnoma novega. Predstava nam je podala takorekoč vpogled v minulo dobo ruskega življenja, a kar smo videli, nas je res presenetilo. Zdelo se nam je, kakor da te slike ne predstavljajo ruskega življenja, marveč orientalsko življenje. Še mnogo večji užitek nego ti pestri, originalni prizori, katere so krasni kostumi še znatno povzdignili, smo pa imeli poslušajoč mnogostevilne in lepe speve te igre. Družba Nad. Slavjanske šteje v resnici moči, katerih glasovi se morajo občudovati. Ti moški in ženski zbori so nekaj posebnega. Zlasti so ugajali mešani zbori, spremljani z deškimi glasovi, potem Nadina Slavjanska sama in tenorist. Basi so tako izdatni, da poslušalec kar strmi. Igralci so dobro izvršili svoje naloge, posebno predstavljalec nevestinega očeta je z neposredno realistično pogodil pijanega boljarja. Uspeh snočnje predstave jamči, da nam poda tudi jutrišnja predstava poseben užitek.

— **Parmova opera „Ksenija“** se je 11. in 12. t. m. z velikim uspehom pela na Sušaku. Predstavo je oskrbelo pavsko društvo »Jadranska Vila«. Orkester, ki je štel 32 moži, je dirigiral kapelnik Andrej Meštrovič, v zboru pa je bilo 30 oseb. Opera je bila najskrbneje študirana in je dosegla briljantnih uspeh. — Včeraj se je Parmova opera »Amacoonke« prvič pela na Štandovem gledališču na Smihovem v Pragi. Oseno deških listov priobčimo ob priliki. Pripomnimo, da so se »Amacoonke« letos v Plzinu pele zapored trinaestkrat, pri nas pa v dveh letih — sedemkrat! — **„Uradniški plesni klub“** naznanja svojim članom, da ta teden izjemoma ne bo plesne vaje; prihodnji plesni večer pa se vrši v četrtek, dne 29. decembra t. l. ob 8 uri zvečer.

— **Hrvatsko društvo „Kolo“** v Ljubljani priredi dne 26. t. m. ob 8 uri zvečer v dvorani hotela »Ilirija« svojo božičnico.

— **Narodna čitalnica v Idriji** si je na običnem zboru 18. t. m. izvolila tale odbor: Daniel Pirc, predsednik; Engelbert Gangl, odbornik; Anton Kranč blagajnik; Jurec Reiser, tajnik; Filip Vilič, odbornik.

— **S tira je skočil** včeraj pri Zabnicah na progi Trbiž—Pontabel tovorni vlak. Strojevodja je bil težko, sprevednik pa lahko ranjen. Vlaki med Dunajem in Benetkami so imeli vsled te nesreče večurno zamudo.

— **Kaj je z novim disciplinarnim zakonom za učitelje na štajerskem?** Novi disciplinarni zakon je bil potrjen že pred dobrim četrtletjem, a še sedaj ni razglašen in vsled tega tudi ne v veljavi. Kdo ima interese na zavlačevanju?

— **Tovarna na javni dražbi.** Pri okrajnem sodišču v Laškem se vrši dne 14. januarja 1905 javna dražba papirnice v Jurklostru pri Rimskih toplicah. Tovarna je cenjena na 30.418 kron, pripadki pa se cenijo na 10.930 kron.

— **Dinamit.** Železniški čuvaj Janes Baraga je našel na progi blizu postaje Brežice raztrošen dinamit. Zraven pa je ležala stara, zamazana ruta. Ker so se dan prej železniški delavci od Bohinjske železnice vračali domov, namreč na Hrivate, se sodi, da je kdo dinamit izgubil ali pa zavrgel. Okrajno glavarstvo v Brežicah je dalo dinamit uničiti.

— **Občinski zastop v Pulju razpuščen.** Tržaško namestništvo je dogovorno z istrskim deželnim odborom razpustilo puljski občinski svet ter postavilo upravni odbor sedmih članov z dr. Staničem kot pred sednikom. Ta odbor mora izvesti nove volitve.

— **Izpred sodišča.** Kazenske razprave pri tuk. deželnem sodišču. 1. Miha Pogačnik, usnjarski pomočnik z Visokega, je v Celovcu, ko je še pri domačem pešpolku služil, vojaka Matveža Ferčaja nagovoril, naj mu posodi svojo srebrno verižico za par dni. To izposojeno verižico je Pogačnik v celovski zastavnici zastavil, denar pa zase porabil. Čez nekaj dni je prišel v Tržič dela iskati. Tu je poplaval s svojim znancom Kristjanom Brejcem in pri njem prenočil. Drugi dan pa je Brejce zapazil, da mu je vzel iz žepa prazničnih hlač denarnico z vsebino 22 K. Ko je bil Pogačnik izpuščen iz preiskovalnega zapora, čakal je na Brejca in

ga nagovarjal, naj pred sodiščem priča, da mu je on sam svojo denarnico v žep vtaknil. Pogačnik vobče ne taji storjenega dejanja; obsojen je bil na 3 mesece ječe. — 2. Jakob Pivk, 16 let stari pekovski vajenec v Zgor. Kašlju, je v kazenski zadevi Neže Bojt proti Janezu Černetu radi žaljenja časti pred okrajnim sodiščem v Ljubljani vedoma neresnično trdil, da ni slišal, če in kaj je Janez Černe Neži Bojt grozil. Obdolženec pravi, da je vsled tega krivo pričal, ker je bil tako prestrašen, da ni vedel, kaj je govoril. Obsojen je bil na 4 tedne ječe. — 3. Anton Hribar, posestnik na Slemenu, je svojega očeta Andreja, užitarja, potegnil raz peči in ga davil za vrat. Povod temu ravnanju je bila sinova nevolja, ker se je nekoliko vinjeni oče jel pripraviti zaradi jedi. Anton Hribar je bil obsojen na 8 dni ječe. — 4. Janez Kaplja, posestnik sin v Gor. Javoršici, je 31. mal. arpana t. l. zvečer z nožem napadel posestnika Franceta Novaka, ko je ta spremljal s svojo ženo Franceta Pirnata, tega ženo in sina. Zadal mu je več sunkov; izmed ran so bile tri same na sebi težke. Povod temu napadu je bilo staro sovraštvo, ki obstoja med tema dvema družinama, in sicer zato, ker je imel Novak ob času, ko je bil še vdovec, nezakonskega otroka z obdolženčevim sestro. Janez Kaplja je bil obsojen na 15 mesecev težke ječe. — 5. Gašper Rabič, čevljarški pomočnik v Trzinu, je jezen na tamonjšnjega redarja Edvarda Majcena, ker je bil na tega ovadbo nekoč 4 dni zaprt. V noči na 9. kimovca je razgrajal Rabič po Trzinu, zaradi tega mu je napovedal Majcen aretacijo. Temu pozivu se obdolženec ni hotel pokoriti, je jel vpiti: „Prokleta duša, s tabo ne grem!“ Zgrabil je redarja za bluzo ter mu pretrgal rokav. Ko je dne 1. oktobra Majcen z občinskim slugom nočno službo opravljal, izrazil ju je s klicom: „Prokleti psi, auf! če imata korajžlo!“ Obdolženec pravi, da je smertal v pijanosti, grozil pa v „slavzah“. Obsojen je bil na 6 mesecev težke ječe. — 6. Janez Šolar, posestnika sin iz Srednje Dobrave, je pil v družbi Alojzija Stuske v Jalenovi gostilni v Kropi. Ker sta bila oba nekoliko pijana, udaril je Stuske Šolarja po glavi in ga ob tla vrzel. To je tako razjezilo Šolarja, da ga je z nožem z enim samim udarcem raul na desni čelni grbi in desnih željstih. Zagovarjal se je s silobranom; obsojen je bil na 14 dni zapora.

— **Roparskega morilca** Franceta Ermana, ki je med Radečami in St. Janžem letos umoril in oropal poštnega sla Franca Bregarja, in bil zaradi tega pri okrajnem sodišču v Novem mestu obsojen na vislice, potem pa na najvišjem mestu pomiloščen, je orožništvo predvčerajšnjim eskortiralo skozi Ljubljano v Gradiško.

— **Zmotil se je.** Delavec Fr. Wolf je prišel včeraj na Grajčarjevo dvorišče na Dunajski cesti št. 29 pogledat, ako bi se tam ne dobilo kaj pripravnega, da bi ukradel. Ker ni bilo nobene posebne reči, je odpeljal ročni voziček tvrde »Lavrenčič in Domicelj« ter ga hotel prodati pri starinarici Podrebrškovi. Ker je bil voziček vreden 24 K, Wolf je pa za zanj zahteval le 7 kron, se je starinarica zdela stvar sumljiva in jo je ovadila policiji, katera je dognala, da je voziček res ukraden.

— **Malo prostosti** je užival prisiljenec Alojzij Zasa, ki je dne 7. t. m. od dela iz Tönniesovega dvorišča ušel. Poroča se nam namreč, da je bil v tem kratkem času že po orožništvu zaradi prestopka tatvine aretovan in bode prišel po prestani kazni zopet za zide.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 12 Slovencev. — Iz Hrušice je prišlo 14 Hrvatov, ki so se odpeljali v Zagreb.

— **Izgubila** je Františka Vrhunčeva, posestnikova hči z Bleda, v viaku ali pa po Kolodvorskih ulicah do Čenovarjeve gostilne denarnico s 32 K.

— **Hrvaške novice.** — Za zagrebškega župana je izvoljen dr. Milan Amruš s 30 glasovi izmed oddanih 47 glasov. 15 glasov je dobil Gašparović, en glas pa bivši župan pl. Mošinsky. — Ustrelil se je v Oseku orož. stražmešter in hiš. pos. Gezič. — Afera Snap-Mileusnič. Kmalu bo poldrugo leto, odkar je ve. leposestnik Mileusnič v Zagrebu s konjskim bičem pretepel poslanca župnika Snapa. Te dni je bil Mileusnič obsojen v enomesečni zapor.

— **Slovenski leposlovni list v Ameriki.** V Čikagu je prišel izhajati prvi slovenski ameriški leposlovni list »Nada«. Urejujeta ga Josip Poljanec in Iv. Mulaček. V prvi številki, ki je nam došla, se nahajajo sami prevodi iz angleščine. Uredništvo pa objavlja, da bo v bodoče v listu priobčevalo tudi izvirne slovenske romane, povesti, pesmi itd. in upa, da ga bodo v tem oziru podpirali pisatelji tako v stari,

kakor tudi v novi domovini. Uredništvo in upravnništvo »Nada« se nahaja v Čikagu, Ill. 702 Loomis Street. Narodnina za Evropo znaša za vsa leto 10 K. Slovenski leposlovni list v Ameriki — to je za slovenski življenj v novem svetu lep znak vseobčega napredka!

— **Najnovejše novice.** — Obravnava proti defraudantu Jennerju se je začela včeraj pred dunajskimi porotniki. Svoj zločin popolnoma priznava, tudi solstnici večinoma ne taje. Obravnava bo trajala par dni.

— **Roparski umor.** Rentner H. Kramm, ki je živel svoječasnno tudi v Gradcu, je zadnji čas stanoval pri za konskih Ferd. in Katarina Schellhaas v Monakovem. Nedavno pa je brez sledu zginil. Iz njegove imovine pa tudi manjka 80 do 90.000 mark. Sum leti na imenovana, da sta Kramma umorila in oropala, truplo pa najbrže zažgala.

— **Pol milijona** je izgubil pri igri v eni noči v Berlinu solstnik neke knjižarne dr. Gotthelf ter od takrat zginil.

— **Močvirje** se je začelo premikati na Irskem. Močvirje je pri vasi Clovshiver ter obsega več km² sveta. Pretečeno soboto se je začelo močvirje premikati. Vas je kmalu popolnoma zginila v zemljo in do nedelje je prišlo močvirje za pol milje naprej.

— **Morilca guvernerja** Andrejeva sta bila te dni obsojena v Elizabetpolu. Morilca sta armenska revolucionarja. Eden je bil obsojen na smrt, drugi pa v dosmrtno ječo.

— **Nenavadna nesreča** se je pripetila v neki papirnici pariškega predmestja. Z velikansko naglico se vrteče kolo se je razpočilo ter je kos kolesa skočil skozi stekleno streho preko sosednjih hiš, priletel v neko 120 m oddaljeno čevljarnico ter ubil dva delavca.

— **Pasje prijateljstvo.** Iz Reichenhalla poročajo nekemu listu: Pek Hofmann v Pidingu ima dva psa, ki mu prevažata pesivo v Reichenhall. Pred šestimi tedni so psa izpustili. In sta tekla proti bližnjemu gozdu. Zvečer so ju pričakovali, toda nista se vrnila tudi naslednjega dne ne. Pekova pomočnika sta morala sama peljati voz s pecivom. Opoldne šele so šli psa iskat; že v začetku gozda so slišali oddaleč pasje lajanje, in kmalu je prišel iskajočim na proti eden psov, ki je lajal in se dobrikal, nato pa zopet tekel v gozd, da izvahi ljudi za seboj. In kaj je bilo? Njegov tovariš se je ujel v zanko, ki je bila nastavljena srnam, a prosti tovariš je vztrajal zraven ponesrečenega brez jedi in pijače 24 ur ter neprestano glasno lajal, da prikljiče pomoč.

— **Ljubavna tragedija na kmetih.** V Sarvašu pri Oseku je dobil posestnik Platz svojega 22letnega sina Friderika od huzarjev po prvem letu domov kot edince. Toda mladenič se je takoj zaljubil v 15 letno Magdo Zorn ter jo hotel imeti za ženo. Deklička mati pa je bila tej ljubezni nasprotna ter je zaljubljenca odganjala od hiše. Nedavno je zaljubljenca zalotila v tajnem razgovoru pri hčerko osorno spodila domov. To je mladeniča tako razkačilo da je potegnil revolver ter dvakrat ustrelil deklčo. Nato je tekel domov, očetu vse priznal, potem pa si pogljal kroglo v glavo. Obi so pripeljali v bolnišnico, kjer sta kmalu drug za drugim umrli.

— **Oče in sin.** Andrej grof Tolstoj, sin Leva Tolstega, ki služi kot prostovoljec na mandžurskem bojišču, dobil je za hrabrost, ki jo je kot častnik izkazal za svojo državo, Jurjev red. Njegovemu očetu, ki je proti vojni, gotovo sinovo odlikovanje ni ljubo.

— **Nauki za prekucuhe.** Najnovejši aforizmi Bernharda Shawa so: »Kar želiš, da se tebi stori, tega ne stori vsakemu drugemu: okus je različen.« »Zakon ostane zategadel tako priljubljen, ker spaja največje skušnjave s najmanjšimi priložnostmi.« — »Ako bi velikega moža mogli zapopasti, bi ga obesili.« — »Naslovi odlikujejo srednje, spravljajo visokostojbe v zadrego ter ponižujejo nizko stojbe«

— **Začasne ženitve.** Pisatelj George Meredith je ravnokar stopil v javnost s predlogom, ki naj poravnava neenako število moških in žensk v nekaterih krajih. Meredith izjavlja, da v pokrajinah, katere imajo prevelik prebitek v zalogi žensk, nikakor ni pameten običaj, da ima ena in ista ženska svojega moža za vse življenje, med tem ko živi okrog nje deset takih, ki moža sploh nimajo. Radi tega tudi nobena zveza od početka do konca ni srečna, kajti mnogo zakonov preneha biti srečnih že po preteku par let. Čemu naj se torej zakonske dvojice ne razdvoje? Meredith pripomi nadalje, da imamo sicer ločitev zakonov, toda ločitev zakonov je brutalen in škandalozen čin, zlasti pri nas, ko so take obrav-

nave javne. Valed tega bi bilo umestno, da se sklepajo zakoni potem pogodb. Kadar najame človek stanovanje, ne bode nikdar storil neumnosti, da bi najel stanovanje za vse življenje — in baš tako naj se godi tudi s sklepanjem zakonov. Mesto pri poroki si obljuditi dosmrtno zvestobo, naj se raje sklene pogodba za dobo treh let, ki jo moreta potem stranki naravnost podaljšati. George Meredith ne predlaga tri, temveč deset let, kajti v tej dobi se večkrat prvotno prepirljivi zakonski vendarile prične drug na drugega. Ako se pa zakonski tudi po preteku desetih let ne razumejo, potem je bolje, da gre vsak svojemu potom. Od svoje žene rešeni soprog mora naravno za otroke skrbeti. Oba ločena se zamoreta potem naravno poročiti. Na ta način bi bilo mogoče, da so tekom moževega življenja saj tri ženske lastnega enega moža. Valed takega zakona bi potem naravno mlada dekleta, kadar bi se možila, dobila skoraj vedno le moža, kateri je že »služil« toda vsakako je za ženske boljše, ako imajo »odsluženega« moža, nego, da ostanejo brez njega.

Književnost.

— **Novo delo A. Askercer.** V založbi Ig. pl. Kleinmayra & Fed. Bambergja je izšlo novo pesniško delo A. Askercer: Primož Trubar, zgodovinska epska pesnitev. Pridružujemo si obširnejšo oceno tega novega umotvora odličnega pesnika. Knjiga velja broširana 2 K, vezana 3 K.

— **Opis Sv. Križa,** opisal Peter Medveček, učitelj v Sv. Križu pri Ajdovščini. Knjižica obsega 54 str. s 4 podobami, stane 40 vinarjev in se dobiva pri pisatelju. V knjižici je zanimivo popisana zemljepisna lega Sv. Križa in njega preteklost.

— **Potop,** zgodovinski roman spisal H. Sienkiewicz, preložil Podravske. V založbi Goriške tiskarne A. Gabrščka so izšle prve tri knjige tega slovečega romana, ostale tri knjige izidejo prihodnje leto.

— **Propast Engleske ili budučí englesko-francosko-ruski rat godine 19..** je naslov brošure, ki jo je spisal avstrijski podpolkovnik pl. Muszyński in ki je izšla v založbi Pahera & Kisića v Mostaru. Knjižica je spisana na osnovu politične konstelacije sedanjega časa a dasi ima v bistvu mnogo zares, se nam vendar zdi nekako preveč fantastična.

— **Hrvatski pokret,** opazanja i misli na pragu novoga narodnoga preporoda g. 1903. Piše Milan Marjanović. To je drugi del interesantne politične študije, katere prvi del je pod istim naslovom izšel že pred več meseci. Pisatelj stoji na stališčih hrvatske napredne omladine.

— **Mala biblioteka.** V Mostaru v založbi Pahera & Kisića izhaja v srbskem jeziku »Mala biblioteka«, v kateri je bilo obelodanjenih že mnogo jako lepih spisov. Zdaj sta izšla zopet dva zvezka: »U mraku i magli« spisal Milan Pribičević in »Jutro jednog spahije« spisal Lev Tolstoj, preložil Nik. Nikolajevič.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 21. decembra. »Wiener Zeitung« prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje deželni zbor štajerski na dan 28. t. m.

Dunaj 21. decembra. Danes se je sešel nižjeavstrijski dež. zbor in takoj začel razpravo o novem šolskem zakonu. Med razpravo je prišlo do ostrih konfliktov med socialnim demokratom Seitzem in med klerikalcem Gessmannom.

Brno 21. decembra. Vlada je razpustila občinski zastop v Hranicah. To se je zgodilo na pritisk Nemcev, ki so pri zadnjih volitvah izgubili večino v tem mestu.

Rusko-japonska vojna.

London 21. decembra. »Daily Mail« poroča iz Šanghaja, da je veliko japonsko brodovje, katero spremljajo torpedovke in transportne ladje s premogom, odplulo proti jugu, da poišče baltiško brodovje.

London 21. decembra. Japonska vojna ladja »Nakasiri« je prišla iz Port-Arturja došli angleški parnik »King Arthur«. Ta parnik je bil peljal živila v Port-Artur. Na parniku so Japonci dobili mnogo ruskih pomorskih častnikov, ki so se hoteli pridružiti baltiškemu brodovju.

London 21. decembra. Kakih 10.000 mož broječa četa Tungu-

zov, ki se je bojevala okrog Ljao-janga pod poveljstvom japonskih častnikov, je izgubila dve tretjini moštva, ker Japonci niso plačevali obljubljenih mezd.

Mnogostranska poraba. Gotovo ni domaćega zdravila, katero se dá tako mnogostransko porabiti, nego »Mollo-vo francosko žganje in sol«, ki je takisto bolesti utešujoče, ako se namaže z njim, kadar koga trga, kakor to zdravilo vpliva na mišice in živce krepilno in je zatorej dobro, da se priliva kopelimi. Steklenica K 1-90. Po poštnem povzetju pošilja to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno »namko in podpisom. 6 8-17

Sredstvo, ki prebavne organe spravlja v red in jim tudi po daljši rabi ne škoduje, ampak jih še krepí, je **želodčna tinktura lekarnarja Piccolija v Ljubljani na Dunajski 7 cesti.** Zunanja naročila po povzetju. 24

Odličn zdravnik sodi o Hoff vi-r-dilni čokoladi iz sladnega izvlečka takoie S sestavo živila z množico dušika in železa in sivi živila, ki redi kri, na živce pa vpliv po ir-jevalao, je rešen težaven problem. Malo rvan, bledim in onemoglim je podana možu ut-pi-jetnega uživanja železnatih snovi s tem izdelkom iz sladnega izvlečka na docela brez s. rola. To pridobitev je posredovit v veseljem. Dounva se povsod. Hoffove delavnice živil v Stadlavu. Leta 1904 vel, zlató državno darilo.

* **Lekarnarja Julija Schumannova sol za želodec** je pridobila tekom več kakor 20 let najboljši glas kot dietetično sredstvo, kar dokazujejo nebrojna priznanja. Vpliva točno in zanesljivo pri različnih nerednostih prebavljanja, pri želodčnih nadlogah, pri napravljanju kisline, pri riganju itd., tako da je kot izpričano domače zdravilo jako razširjena in čislana. Da tako izborno vpliva, zato se ima zahvaliti racionalnemu skladu.

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
42 Dobiva se povsod. 671

Protin revmatske bolečine?
3497-3

Zoltánovo mazilo
priznana tako dober lek za vdrnenje se dobiva v vsaki lekarni steklenica za 2 K. Po pošti razpošilja.
lekarna ZOLTÁN, Budapešta, V. Szabadságter.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljšo priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepeuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpošilja se s obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušnih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, špeci-jalit, najfinejših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Rastljava cesta št. 1
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu 37-51

Zdravilski konjak
zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.
Destilerija Camis & Stock
Trst-Barkovlje.
1/2 steklenica K 5-—, 1/2 steklenica K 2-50. — Na prodaj v najboljši trgovinah.

Čudovito ceno!

prodajam nove brezhibne vsokorodne šivalne stroje „Singer“ za dom in za obrt s štetnim jamstvom proti gotovemu plačilu. Ročni šivalni stroj K 42 —, družinski stroj, ki se goni z nogi K 40, Ringschiff K 78, Centralbobbin K 90 s pokrovcem in pritiskino. Cenovniki ob sklicevanju na „Slov. Narod“ gratis. Razpošilja se proti plačilu K 15, ostanek po povzetju; plačila na obroke so absolutno izključena.

M. Rundbakin, Dunaj IX/1, Lichtensteinstrasse št. 23. (Ustanovljeno 1875.) 3 3271-3

Dobra kuharica

je izšla spleta je izšla
Minka Vasičeva
v založništvu Lavoslava Schwentner-ja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsega na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 282-59

obrtnega pomožnega društva

registrovane zadruga z omejenim poroštvom
v Ljubljani, Židovske ulice števil. 8
sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od pol 9. do 11. ure dopoldne ter od pol 5. do 6. ure popoldne s polnimi
po 4½ od sto 1942-17
naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo samo plačuje.
Rezervni zalad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Absolviranka liceja

19 let stara, olikana, zna hrvaški, nemški nekoliko francoski, italijanski, bi rada pod skromnimi pogoji vstopila v kako trgovino kot praktičantinja. Prednost bi dala mestu, kjer bi lahko imela hrano v hiši in dotiko z gospodinjjo. Ponudbe s prosijo pod „1050“ poste restante, Ljubljana. 3553-2

Popravila

šivalnih strojev vseh sistemov se prevzemljejo in prav ceno in dobro izvršujejo; prodajajo se tudi različni deli strojev, šivanke in olje za mazanje.

SINGER Cie. 15
šiv. strojev del. družba v Ljubljani
Sv. Petra cesta števil. 4.

Prsten domač BRINJEVEC

preizkušen na deželnem kemičnem preizkuševališču za živila v Ljubljani.

Liter 2 kroni. 7
Razpošilja v vsaki množini
IVAN MALI
v Škofji Loki.

Krasne in trpežne platnice

za naslednje knjige:
Ljubljanski Zvon, za vse let. 3 K 1.40, 1.50
Slovan " " " " 2.80, 2.60
Dom in Svet " " " " 1.40, 1.60
Zvonček " " " " 0.80, 0.90
Knez. knjižnica " zvez. " 0.60, 0.70
Jurčiča zbr. spisi " " " " 0.60, 0.70
Wolf-Pietorš. slovar, 1/2 sač. usn. 2.—, 2.20
Zgod. sv. pisma I. del. " " " " 2.40, 2.60
Slov. fantje (Mohor. družba) eleg. 0.80, 0.90
3617-4 ima vedno v zalogi

Ivan Bonač v Ljubljani.
(Znesek naj se blagovni vedno naprej doposlja.)

Henrik Henda v Ljubljani

Mestni trg št. 17

priporoča 3517-5

1000 metrov pristne suile

najnovejših križastih (schottisch) vzorcev, izvrstne kakovosti, namesto gld. 250

samo 95 kr.

4 metre zadostuje za eno bluzo in stane le gld. 3.80.

Razpis.

Naprava dovoznih cest

k postajam Bohinjske železnice v političnem okraju Radovljica, se odda potom ponudbene razprave v izvršitev.

Stavbna dela in dobave so za posamezne dovozne ceste nastopno proračunjene:

1.) k postaji na Dobravi	1.764 K 45 v.
2.) " " Bledu	28.433 " 90 "
3.) " v Bohinjski Beli	3.091 " 25 "
4.) " " Nomnu	8.653 " 80 "
5.) " " Bohinjski Bistrici	48.352 " — "

Most na dovozni cesti v Boh. Bistrici ni — izvzemši naprave opornikov — predmet te obravnave.

Pismene ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v odstotkih na enotne cene proračunov naj se predložijo do

dne 1. februarja 1905 do 12. ure opoldne

pri podpisnem deželnem odboru.

Ponudbe, ki morajo biti kolekovane s kolkom za 1 krono in katerim mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbinske pogoje po vsej vsebini in da se jim ukloni, da doposlja zapečatene s primernim napisom.

Ponudbi je dodati kot vadij 5% stavbinskih stroškov v gotovini ali v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzi ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, sumarni proračuni, seznamki cen in stavbinski pogoji so na ogled pri okrajnocestnem odboru na Bledu, ter se še pripominja, da bo vodilo in nadzorovalo ta cestna dela c. kr. železniško stavbno vodstvo Jesenice.

Rok za izvršitev cest je določen najdlje do 1. septembra 1905.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 15. decembra 1904.

Rudolf Kirbisch

slasčičar

v Ljubljani, na Kongresnem trgu št. 8
priporoča za Božič

bogato izbero atrap, figur, bonbonier, košaric s sadjem, kandiranega in glaziranega sadja v škatljah, najfinjših bonbonov, krljaka, mandolata, strdenja, poprnjaka, najfinjših in najcenejših obeskov za božična drevesca iz španskih zvrtkov, sladkorja, čokolade in kutnovega sira.

Najfinjše čajno pecivo, pecivo za bolnike, biškoti k šampanjcu, kakao, čokolada, čaj, rum, najfinjša desertna vina in likerji, suhor, skladanec, karlovovarski oblati za Fischingerjeve torte itd. 3656-3

Za praznike najfinjše potice, pince, šarklje, vina iz c. kr. dvorne kleti (c. kr. dvorec na Dunaju).

Cenovniki na zahtevo.

Vse jestvine domač. izdelka.

Zunanja naročila točno.

Apatovačka kiselica

naravna alkališko-muriatiško-litijska slatna, bogata ogljikove kisline

izvrstna kristalno čista namizna voda.

Glasovite zdravniške avtoritete pripisujejo tej slatini najboljši uspeh pri vseh boleznih prebavnih organov in požiralnika, trganju in revmi, pri želodčnem, pljučnem, vratnem in vseh drugih katarjih, pri žilni, pri obistnih in boleznih v mehuru, pri kamenu, pri sladkorni bolezni, zrnatih in oteklih jetrih, gorečici in mnogih drugih boleznih. Preizkušeno izvrstno in nenakrivno sredstvo pri spolnih in mnogih drugih ženskih boleznih. Analizirala sta jo prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorni svetnik in kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

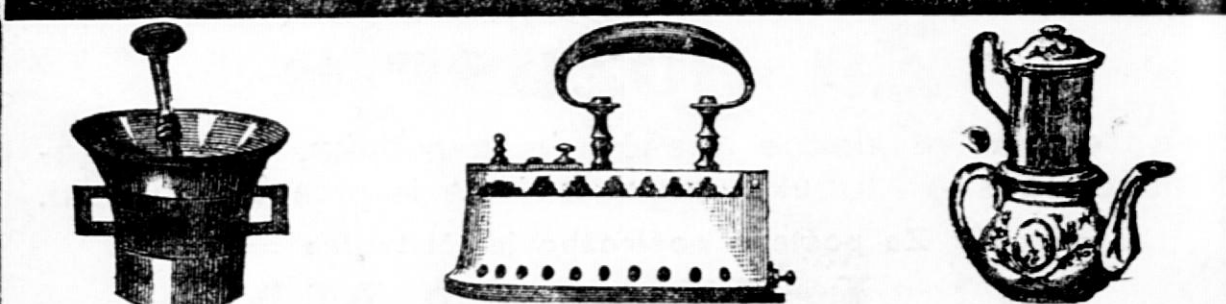
Odlikovana na mnogih strokovnih razstavah s 15 zlatimi vrvčinami.

„Upraviteljstvo vrele Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487-89

Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Zastopnik za Kranjsko: C. MENARDI v Ljubljani.

Ernest Hammerschmidt naslednik

3474-4

MADILE, WUTSCHER & Co.

trgovina železnin in kovin

v Ljubljani, Valcovorjev trg števil. 6.

Velika zaloga kuhinjskega orodja in hišne oprave.

Higieniško razpraševanje

stanovanj, tovarniških lokalitet itd.

Telefon števil. 155.

Vacuum Cleaner

Peter Matelić

3443-8

Ljubljana

zavod za snaženje stanovanj

Skofje ulice št. 14.

Ljubljana

Preproge, pohištvo

se sprejema za snaženje in shranjevanje.

Telefon števil. 155.

Več sto lepih, suhih
mecesnovih plohov
proda po primerni ceni
Josip Fajdiga, trgovec z lesom
v **Kamniku**. 3568-4

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamrzava in ekskomptuje

izšrebanne vrednostne papirje in Zavaruje srečke proti
vnovčuje zapale kupone. kurzni izgubi.
Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in inkasso menic. Borsna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti
ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od
dne vloge do dne vzdiga. 39-146
Promet s čeki in nakaznicami.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904. leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc Curih, Ženeva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Šmohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago. (direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osebni vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 28 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vane, Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budejevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Ženeva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Šmohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Šmohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Lince, Budejevice, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zjutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in le oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

Hot novost

priporočam:

Pero Družbe sv. Cirila in Metoda

Škatljica št. 2 — po pošti št. 2-20

Stenski koledar

za leto 1905.

Cena 40 vin., po pošti 50 vin.

Mali skladni koledar

za leto 1905.

Cena 50 vin., po pošti 60 vin.

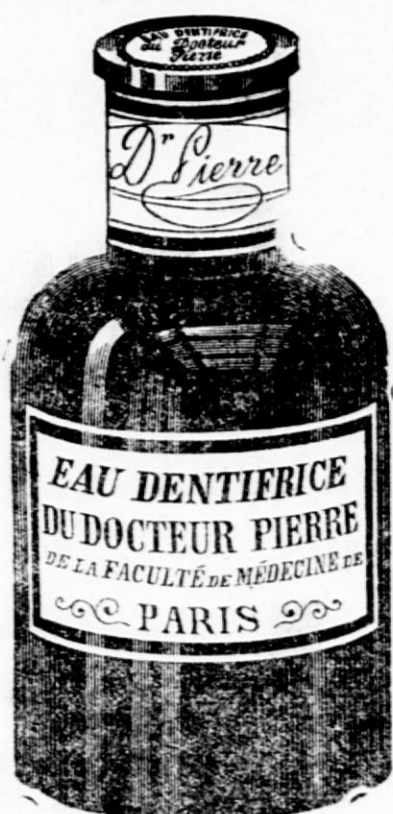
Jernej Rahovec

trgovec v Ljubljani 3473-4

Sv. Petra cesta št. 2.

GRAND PRIX

Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.

Dobiva se povsod. 2921-22

„Romulus“

napol svilnat dežnik s pristnim v blago vtkanim napisom „Romulus“. 364-3

„Remus“

dežnik iz čiste svile, popolnoma neotežene. Pristen samo z napisom „Remus“, vtkanim v blago.

Ceno, elegantno, lahko, nepremočljivo. Se ne trga po gubah.

V Ljubljani jih prodaja samo Josip Vidmar, izdelovalec dežnikov, Stari trg.

Tamkaj tudi preoblačijo dežnike z blagom „Romulus“ in „Remus“.

POPOFF

najboljši čaj sveta.

Naprodaj le v originalnih ruskih zavojih.

2935-6

Slaščičarna J. Gotthard, Ljubljana

Stari trg šte. 6

priporoča

3853-2

svojo bogato izbiro najlepših okraskov za božično drevo iz raznih tvarin, bogato zalogo bonbonov in najrazličnejših atrap, raznega najfinejšega desertnega in čajnega peciva.

Za praznike priporoča pince, najfinejše torte in potice z raznimi nadevki.

Najnižje cene!

Zunanja naročila se točno izvrše.

Denar

vsakemu, v vsakem znesku, proti malim obrestim,

brez poroka in brez intabulacije

se ne dobi nikjer, ampak če hočete dobro in ceno jesti in piti, potrudite se v

A. Razbergerjevo restavracijo

v Ljubljani, sv. Petra nasip št. 37, poleg jubilejnega mostu.

Samo pristna naravna vina iz Dolenjske, Štajerske in Hrvaške. Vina v steklenicah, peneta vina, šampanjce. Fini dunajski pelinkovec.

Puntigamsko salonsko varčno pivo, vsaki dan okusno pripravljene zajtrk, kosilo in večerja na izbiro. Mrzla in gorka kuhinja ob vsakem času. Fini zajterkavalni goveji

go až samo 12 vinarjev.

Lepi prijazni prostori, * * * Za družbe oddeljene sobe. Tukajšnji in vnanji časopisi na razpolago.

Ker sem si naklonjenost slavnega občinstva v svojih prejšnjih prostorih, najzadnje v restavraciji Jurij Auerjevih dedičev „pri Belem konjčku“ z trudom pridobil, prosim tem bolj za isto, ker mi je sedaj res mogoče vse častite gg goste postreči le z dobrim pivom in vinom, s slastno jedjo in točno postrežbo. Priporočam se za prireditve skupnih obedov, godovnih gostovanj, ženitovanj in drugih razveseljevanj. Za preganjanje mačkov in drugih tacih zverin bodem imel posebne prostore.

Priporočaje se bilježim z odličnim spoštovanjem

3386-9

A. Razberger, restavrador.

Pijte

3629

MALTZYM

redilno, prav slastno namizno pijačo

Zadnja odlika: 1904: Veliko zlato državno darilo.

Delavnice živil **IVAN HOFF**

Depot pri: Antonu Staculu in J. Buzzulinju.

Stadlau.

Najvažnije sedanjosti!

Božična prodaja trgovske zaloge blaga

A. Primožič v Ljubljani, na Mestnem trgu

je otvorjena!

Popolne obleke v kartonih že od . gld. 1-50 naprej
kompletne bluže, pavoln. flanela samo „ —44
Kos najfinejšega rumburškega pavolnatega platna samo 3-90
Tucat žepnih robcev od —36
Tucat žepnih robcev (angleški batist) prej gld. 3—, sedaj 1-08

Lodnasto krilo lastnega izdelka, sedaj gld. 1-95
Flanelna bluza, izgotovljena, sedaj —68
Žametasta bluza, sedaj 2-36
Damska srajca od —39 naprej
5000 rutic za čiščenje kupic in bri-sanje prahu, kos —07
2000 metrov dobre flanele, meter —17

Poleg tega vsakovrstne preproge, svilnate odeje, svilnato blago, kožuhovina, posteljne garniture, damski plašči (Brunnenmäntel), in paletoti, moško perilo in kravate, predpasniki, osobito blago za ženske obleke

3502-7

po čudovito znižanih cenah!

Presenečeni uspeh lova se garantira. Cene jako nizke.

Ljubljana, Stari trg štev. 26.

Bogata izbira vse slovenske literature!

Za Božič!

ter drugih v njegovo stroko spadajočih stvari po
➡ najnižjih cenah. ➡

Oroslav Bernatović.

vstavki, broderije od 4 do 20 cm široke, bele, creme, beure,
ecru meter po 15 in 10 kr.

Vsekdar špecialitete moške mode.

Isotnina in tisk „Národne tiskarne“.